

Svar på Interpellation av Jan Jönsson (L) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om stadens samarbete med civilsamhället

Dnr KS 2024/938

Jan Jönsson (L) har i sin interpellation ställt frågor om det rödgröna styrets syn på samverkan med civilsamhället.

Jag vill börja med att säga att jag delar interpellantens syn på vikten av ett fritt, oberoende och starkt civilsamhälle som en ovärderlig tillgång för både stadens utveckling och för alla stockholmare. Civilsamhällets aktörer – de ideella föreningarna, organisationerna och eldsjälarna som utgör dess ryggrad – spelar en avgörande roll i att forma en stad där alla kan känna sig delaktiga. Deras arbete är viktigt för att bygga en stad som präglas av inkludering, rättvisa och engagemang, där varje invånare kan hitta sin plats och sin röst.

Det civila samhällets särart och mervärde vårdas av det rödgröna styret, och vi har full tilltro till medborgarnas engagemang och respekt för deras självständiga förmåga till organisering. Föreningslivets förmåga att snabbt anpassa sig till nya samhällsutmaningar och agera där behovet är som störst gör dem till oundgängliga partners i att bygga broar mellan olika grupper i samhället och skapandet av ett mer rättvist Stockholm.

Vi har därför ett gemensamt ansvar att inte bara värna dessa organisationers frihet och oberoende, utan att aktivt arbeta för att förbättra de förutsättningar som gör det möjligt för dem att blomstra. Det handlar bland annat om att säkerställa stabila finansiella stödstrukturer, samt en aktiv dialog och samverkan.

Under den nuvarande mandatperioden har det blivit allt tydligare att regeringen vidtar åtgärder i syfte att göra det svårare för civilsamhällets organisationer att bedriva sitt arbete. Minskade bidrag och ökade administrativa krav, samt förstatligande av fördelningsfunktioner av medel som tidigare hanterats med förtroende och varsamhet av sektorn själv, har skapat en mer utmanande miljö för många ideella aktörer, särskilt de mindre organisationerna.

Konsekvensen av regeringens åtgärder är att civilsamhället nu står inför nya utmaningar som påverkar dess möjlighet att agera med den

självständighet och handlingskraft man tidigare haft. Många organisationer möter nu ökade begränsningar, både när det gäller resurser och möjligheter att agera. Detta skapar en situation där civilsamhällets roll riskerar att försvagas och förändras i grunden. Regeringen urholkar möjligheten för civilsamhället att representera utsatta grupper, främja frivilligarbete och vara en demokratisk grundpelare i samhället.

Det går en tydlig skiljelinje mellan regeringens politik och hur det rödgröna styret i Stockholm ser på samverkan med civilsamhället.

Vad gäller frågan om ideella och offentliga partnerskap har inga av dessa avtal avslutats i förtid på stadens begäran, eller resulterat i att staden utvecklat ny verksamhet i egen regi. Tvärtom har antalet IOP:er ökat sedan det rödgröna styret kom till makten.

När vi tillträdde hösten 2022 fanns 36 aktiva IOP:er, idag har den siffran ökat till 45 stycken. Vi har nytecknat 14 stycken, och den senaste sammanräkningen visar att 18 IOP hittills har förnyats. Det finns ingen kännedom om att verksamhet som fått stöd via ett IOP-avtal har resulterat i att stadens startat en egen verksamhet med motsvarande inriktning. Det finns heller inga kända planer på att genomföra något i linje med vad interpellationen har i sin problembeskrivning eller frågeställningar.

Sammanfattningsvis har det rödgröna styret sedan vårt tillträde målmedvetet stärkt samarbetet med civilsamhällets organisationer. Vi gör detta med ett fortsatt engagemang, då vi ser föreningslivets roll i att bidra till stadens utveckling och sociala sammanhållning. Genom att stötta dessa aktörer, skapar vi förutsättningar för ett samhälle där alla kan vara med och påverka. Detta står i skarp kontrast till hur den nuvarande regeringen ser på denna sektor, där stödet för civilsamhället är långt ifrån lika prioriterat. Vi tror på kraften i människors engagemang, och vi tänker fortsätta bygga en stad där det tas tillvara.

Stockholm den 9 oktober 2025

Karin Wanngård